

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балан Богдан Анатолійович

2. Bohdan A. Balan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 24.00.01

Назва наукової спеціальності: Олімпійський і професійний спорт

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-05-2026

Спеціальність за освітою: Олімпійський і професійний спорт

Місце роботи здобувача: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.828.01

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.61, 77.03.33

Тема дисертації:

1. Управління підготовкою футболістів 17-21 року в період переходу до професійних команд
2. Management preparation of football players 17 – 21 years of age during the transition to professional teams

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-практичної проблеми сучасного футболу – управлінню процесом підготовки футболістів 17-21 років у перехідний період до професійних команд. Саме цей етап спортивної кар'єри характеризується підвищеним рівнем ризиків втрати перспективних гравців, зниженням мотивації, невідповідністю навантажень індивідуальним можливостям спортсменів і недостатньою узгодженістю між системами підготовки юнацького та професійного футболу. У дисертації обґрунтовано вибудовувану методологію, що поєднує системний і структурно-функціональний підходи до аналізу підготовки футболістів 17-21-річного віку в перехідний період до професійних команд. Послідовно розглянуто даний віковий етап як самостійний і критично важливий елемент багаторічної підготовки, що підтверджується аналізом наукових джерел, нормативних документів і практики функціонування футбольних академій та професійних клубів. Обґрунтованість висновків підтверджується

репрезентативністю та структурованістю експериментального матеріалу. У роботі використано дані багаторічних педагогічних спостережень і педагогічного експерименту за участю футболістів віком 17–21 року, що перебувають на етапі переходу з юнацького до професійного футболу. Контингент досліджуваних, умови проведення експерименту та його етапність дозволяє відстежити динаміку змін показників підготовленості у відповідь на впровадження запропонованих управлінських і тренувальних рішень. Наукові положення дисертації підтверджені результатами педагогічного експерименту, у межах якого апробовано розроблені автором структури тренувальних мікроциклів та підходи до управління підготовкою футболістів. Отримані результати свідчать про позитивні зміни показників фізичної, спеціальної та змагальної підготовленості гравців експериментальних груп порівняно з контрольними, що статистично обґрунтовано із застосуванням методів математичної обробки даних.

2. The dissertation is devoted to solving the urgent scientific and practical problem of modern football - managing the process of training football players aged 17–21 in the transition period to professional teams. It is this stage of a sports career that is characterized by an increased level of risks of losing promising players, decreased motivation, mismatch of loads to the individual capabilities of athletes and insufficient coordination between the systems of training youth and professional football. In the conditions of modern professional football, focused on quick results and transfer policy, the problem of rational management of reserve training acquires particular importance. The dissertation substantiates the methodology built, combining systemic and structural-functional approaches to the analysis of the training of football players aged 17–21 in the transition period to professional teams. This age stage is consistently considered as an independent and critically important element of multi-year training, which is confirmed by the analysis of scientific sources, regulatory documents and the practice of functioning of football academies and professional clubs. The validity of the conclusions is confirmed by the representativeness and structure of the experimental material. The work uses data from many years of pedagogical observations and a pedagogical experiment with the participation of football players aged 17–21, who are at the stage of transition from youth to professional football. The contingent of the subjects studied, the conditions of the experiment and its stages allow us to track the dynamics of changes in fitness indicators in response to the implementation of the proposed management and training solutions. The scientific provisions of the dissertation are confirmed by the results of a pedagogical experiment, within the framework of which the structures of training microcycles and approaches to managing the training of football players developed by the author were tested. The results obtained indicate positive changes in the indicators of physical, special and competitive fitness of the players of the experimental groups compared to the control ones, which is statistically substantiated using mathematical data processing methods. An important element of the validity of the dissertation work is the logical connection between theoretical generalizations and practical recommendations. The management solutions proposed by the author: optimization of the structure of microcycles, coordination of the volume and direction of loads, correction of training taking into account the requirements of professional football, are directly based on the results of the analysis of competitive activity and experimental data. Practical recommendations take into account the modern conditions of functioning of football clubs and academies, the peculiarities of the competition calendar and the training of the reserve. They do not go beyond the capabilities of the training process and meet the requirements of modern theory and methods of sports training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Балан Б.А. Тенденції розвитку футболу на сучасному етапі та їх врахування у підготовку футболістів 17-21-річного віку в період переходу до професійних команд. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2025. Вип. 9 (196). С. 21–26. [https:// DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09\(196\).04](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09(196).04). Фахове видання України.
2. Балан Б.А. Фізична підготовленість як фактор ефективності змагальної діяльності футболістів 17–18-річного віку в період переходу до професійних команд. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 10 (183). С. 34–39. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10\(183\)](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.10(183)). Фахове видання України.
3. Балан Б.А. Фактори ефективності змагальної діяльності кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 9 (182). С. 32–36. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\)](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182)). Фахове видання України.
4. Балан Б.А. Організаційно-практичні особливості раціональної підготовки футболістів 17–21-річного віку в період переходу до професійних команд. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2023. Вип. 10 (170). С. 32–37. DOI: [https:// DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.10\(170\).07](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.10(170).07). Фахове видання України.
5. Балан Б.А. Особливості управління підготовкою футболістів 17–21-річного віку в період переходу до професійних команд. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2022. Вип. 9 (154). С. 21–25. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPUnc.series15.2022.9\(154\).05](https://doi.org/10.31392/NPUnc.series15.2022.9(154).05). Фахове видання України.
6. Балан Б.А. Особливості побудови тренувальних мікроциклів у змагальному періоді при підготовці студентських команд у футболі. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2021. Вип. 5 (136). С. 26–29. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5\(136\).06](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.5(136).06). Фахове видання України.
7. Balan B., Lisenchuk G., Leleka V., Bogatyrev K., Adamenko O., Bairachny O. Relationships between technical-tactical and physical preparedness of 13–14-year-old skilled football goalkeepers. *Journal of Physical Education and Sport*. 2021. Vol. 21. P. 3439 – 3444. Періодичне наукове видання Румунії, проіндексоване у базі даних Scopus, (Q4). DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2021.06466>. Особистий внесок здобувача полягає у виявленні проблеми, інтерпретації результатів досліджень та формулюванні висновків.
8. Балан Б.А. Особливості змагальної діяльності кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень з урахуванням ігрового амплуа. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2020. Вип. 6 (126). С. 29–32. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.6\(126\).03](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.6(126).03). Фахове видання України.
9. Балан Б.А. Аналіз змагальної діяльності кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2020. Вип. 5 (125). С. 18–21. [https://doi.org/10.31392/NPUnc.series15.2020.5\(125\).02](https://doi.org/10.31392/NPUnc.series15.2020.5(125).02). Фахове видання України.
10. Балан Б.А. Аналіз фізичної і технічної підготовленості футболістів 17–21-річного віку в період переходу до професійних команд. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені Михайла Петровича Драгоманова. Серія 15. 2016. Вип. 2 (69). С. 15–19. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/19735>. Фахове видання України.
11. Балан Б.А., Ніколаєнко В.В. Аналіз змагальної діяльності футболістів 17–21-річного віку в період переходу до спорту вищих досягнень. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені Михайла Петровича Драгоманова. Серія 15. 2015. Вип. 10 (65). С. 14–18.

URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_015_2015_10_6. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.

- 12. Ніколаєнко В., Балан Б. Моніторинг складу професійних та дитячо-юнацьких команд за віком як інструмент аналізу та оцінки ефективності процесу багаторічної підготовки футболістів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2014. № 2. С. 27–33. URL:<https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/411>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.
- 13. Балан Б., Клименко С. Особливості управління підготовкою футболістів 19 – 21-річного віку у процесі тренувальних і змагальних навантажень у професійних командах. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2013. № 3. С. 8–11. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/TMFVS_2013_3_3 Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.
- 14. Ніколаєнко В., Балан Б. Практичні аспекти вдосконалення тренувальної діяльності та системи проведення змагань на етапі підготовки до вищих досягнень у футболі. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2013. № 2. С. 23–26. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/xmlui/handle/787878787/424>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.
- 15. Балан Б.А., Ніколаєнко В.В. Аналіз ігрової діяльності футболістів 19 – 21-річного віку в провідних командах Європи. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2012. № 10. С. 45–50. DOAJ (Directory of Open Access Journals), Ulrich's Periodicals Directory. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2012-10/12nvvlt.e.pdf>. Наукове періодичне видання, проіндексоване у базі даних Web of Science. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.
- 16. Балан Б. Особливості відбору футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень на основі тестування кандидатів до професійних команд. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2012. № 1. С. 8–12. URL:<https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4917?show=full>. Фахове видання України.
- 17. Балан Б.А., Свиріденко А.О. Ігрова діяльність футболістів 19 – 20-річного віку в професійних командах 2-ої ліги чемпіонату України з футболу. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2011. № 7. С. 3–6. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2011-07/11bbacuf.pdf>. Наукове періодичне видання, проіндексоване у базі даних Web of Science. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.
- 18. Балан Б. Особливості підготовки футболістів 19 – 21-річного віку на етапі переходу до професійних команд. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2011. № 3. С. 7–9. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/xmlui/handle/787878787/4918>. Фахове видання України.
- 19. Балан Б. Управління підготовкою футболістів 19 – 21 років на етапі переходу до команди майстрів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2010. № 3. С. 3–7. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4919>. Фахове видання України.
- 20. Балан Б.А. Особливості індивідуалізації підготовки футболістів 17–21-річного віку в період переходу до професійних команд. «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи»: зб. тез доп. ІХ Міжнар. конф., 2025 Лист 19–20, Київ, НУФВСУ, С. 51–52. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4689?show=full>. 21. Балан Б.А. Особливості раціональної підготовки футболістів 17–21-річного віку в період переходу до професійних команд. «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії»: зб. тез доп. Міжнар. наук-практ. конф., 2025 Жовт 30–31, Дніпро, Український державний університет науки і технологій, С. 15–16. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4576?show=full>

- 21. Балан Б.А. Особливості раціональної підготовки футболістів 17-21-річного віку в період переходу до професійних команд. «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії»: зб. тез доп. Міжнар. наук-практ. конф., 2025 Жовт 30-31, Дніпро, Український державний університет науки і технологій, С. 15-16. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4576?show=full>
- 22. Балан Б.А. Удосконалення методично-організаційних засад підготовки футболістів 17-21-річного віку в період переходу до професійних команд: «Молодь та олімпійський рух»: зб. тез доп. 18-ї Міжнар. конф. молодих вчених., 2025 Трав 22, Київ, НУФВСУ, 2025. С. 73-74. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4919?show=full>
- 23. Балан Б.А., Блондик М.О. Фізична підготовка як критерій раціонального виконання тактико-технічних дій футболістів в період переходу до професійних команд. «Спорт та сучасне суспільство»: зб. тез доп. 18-ї Міжнар. студ. конф., 2025 Берез. 28, Київ, НУФВСУ, 2025. С. 33-34. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4917?show=full> Особистий внесок здобувача полягає у проведенні дослідження, формулюванні висновків. Внесок співавтора – участь в обговоренні результатів дослідження.
- 24. Балан Б.А. Управління підготовкою футболістів 17-21-річного віку в період переходу до професійних команд. «Молодь та олімпійський рух»: зб. тез доп. 7-ї Міжнар. конф. молодих вчених., Київ, НУФВСУ, 2014. С. 42-46. <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/4918?show=full>
- 25. Балан Б.А., Усаковський Ю.А., Бова Н.І. Ретроспективний аналіз організації та проведення Прем'єр-ліги чемпіонату України з футболу. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені Михайла Петровича Драгоманова. Серія 15. 2014. Вип. 5 (48). С. 133-138. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/5907>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає у вивченні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0111U001722; 0116U001618; 0116U001618

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєнко Валерій Вадимович

2. Valeriy V. Nikolaenko

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорошенко Едуард Юрійович
2. Eduard Y. Doroshenko

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7624-531X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: бульвар Марії Примаченко, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шамардін Валерій Миколайович
2. Valerii M. Shamardin

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Борисова Ольга Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Борисова Ольга Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Опанасюк Наталія Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна